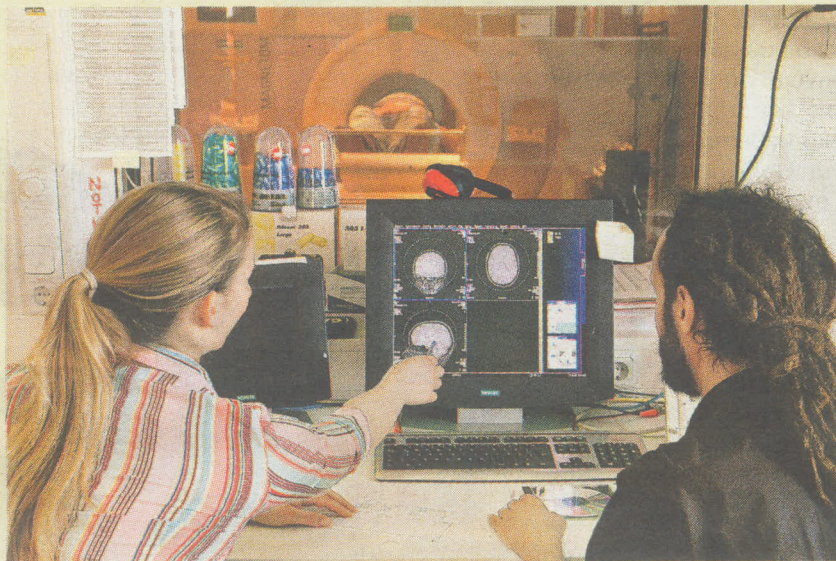

«Τριπλός έλικας» για... απογείωση

Συνεργασία πανεπιστημίων, αγοράς και διακυβέρνησης

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΗΤΡΑΚΗ
gmitrakis@ekdotiki.gr

Η διασύνδεση της πανεπιστημιακής γνώσης και έρευνας με τις επιχειρήσεις, ώστε οι επιστημονικές ιδέες και ανακαλύψεις να γίνουν προϊόν και να καλύψουν ανάγκες, είναι μια βασική διαδικασία της οικονομικής ανάπτυξης, όπως καταγράφεται στις προηγμένες χώρες. Πρόκειται για διαδικασία που ενώ αποτελεί ζητούμενο για την Ελλάδα εδώ και δεκαετίες, στην ουσία βρίσκεται στα σπάργα, καθώς από τη μια οι νοοτροπίες και από την άλλη η ανεπάρκεια του κανονιστικού πλαισίου την καταδικάζουν να παραμένει σε επίπεδο ευχολογίου.

Ο κ. Πάνος Κετικίδης, επικεφαλής του «Τριπλού Έλικα» στην Ελλάδα και αναπληρωτής Γενικός διευθυντής του City College

Με αυτό το δεδομένο η εκδήλωση με θέμα «Τριπλός έλικας και έξυπνη εξειδίκευση: η επόμενη γενιά επιχειρηματικότητας στην Κεντρική Μακεδονία», που θα πραγματοποιηθεί αύριο το απόγευμα στη Θεσσαλονίκη, αποκτά εξαιρετική επικαιρότητα. Πρόκειται για μια συνάντηση στρογγυλής τραπέζης, που θα ξεκινήσει στις 5.30 μ.μ. στο Electra Palace και τη διοργανώνει το παράρτημα Ελλάδος του διεθνούς οργανισμού «Τριπλός έλικας». Στη συζήτηση θα πάρουν μέρος ο γενικός γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας του υπουργείου Παιδείας, Χρήστος Βασιλάκος, η αντιπεριφερειάρχης Εξωστρέφειας, Νέων Τεχνολογιών και Καινοτομίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Τζελίνα Μαρκαντωνάκη, ο διευθύνων σύμβουλος της Attica Ventures και συντονιστής των δράσεων για την καινοτομία του υπουργείου Ανάπτυξης, Γιάννης Παπαδόπουλος, ο πρόεδρος του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Γιάννης Χατζηδημητρίου, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος και της Ζώνης Καινοτομίας Θεσσαλονίκης, Δημήτρης Λακασάς, ο διευθυντής τεκμηρίωσης και μελετών του Συνδέσμου Βιομηχανιών βορείου Ελλάδος, Χρήστος Γεωργίου, ο πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, Αθανάσιος Κωνσταντόπουλος, ο καθηγητής του ΑΠΘ Περικλής Μήτσας και ο διευ-

θυντής του Κέντρου Ερευνών Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης (SEERC), Νίκος Ζαχαρής.

Όπως επισημαίνει στον «ΑτΚ» ο Πάνος Κετικίδης, επικεφαλής του «Τριπλού έλικα» στην Ελλάδα και αναπληρωτής γενικός διευθυντής του City College, «ο πρωταρχικός στόχος του "Τριπλού έλικα", δηλαδή του πανεπιστημίου, της βιομηχανίας και της διακυβέρνησης, είναι ότι ολόκληρο το οικοσύστημα πρέπει να εξελιχθεί και να αναπροσαρμοστεί, προκειμένου να επιτύχει κατάλληλα το στάδιο της συνδημιουργίας με τα επιθυμητά αποτελέσματα». Ο ίδιος σημειώνει ακόμη ότι σύμφωνα με τον εμπνευστή του "Τριπλού έλικα", τον καθηγητή του πανεπιστημίου του Στάνφορντ των ΗΠΑ Χένρι Ετζγκοβιτς, το συγκεκριμένο μοντέλο επικεντρώνεται «στην αλληλεπίδραση μεταξύ πανεπιστημίων - αγοράς - κυβέρνησης ως το κλειδί της επιτυχίας, με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών που απαιτούνται για καινοτομίες σε κοινωνίες, οι οποίες βασίζονται στη γνώση». Ο ίδιος διευκρινίζει ότι το πλαίσιο που αντικατοπτρίζει την παραγωγή στις οικονομίες της γνώσης είναι το εξής: «Η αγορά γίνεται η κινητήρια δύναμη για τον "Τριπλό έλικα", αναλαμβάνοντας το ρόλο της παραγωγής, ενώ στην κυβέρνηση αποδίδεται η ευθύνη για την επίβλεψη των συμφωνημένων σχέσεων που μπορούν να εγγυηθούν τη διάδραση και σταθερή σχέση ανταλλαγής με τα πανεπιστή-

μια, στα οποία έχει ανατεθεί ο ρόλος της παραγωγής νέας γνώσης και τεχνολογίας».

Διστάζει η αγορά

Η αυριανή συνάντηση είναι η δεύτερη για το ελληνικό τμήμα του «Τριπλού έλικα». Η πρώτη είχε γίνει τον περασμένο Σεπτέμβριο και τα συμπεράσματα που προέκυψαν κωδικοποιούνται ως ακολούθως:

■ Ολόκληρο το οικοσύστημα του «Τριπλού έλικα» πρέπει να μετεξελιχθεί, μέσω της αρχής της συνδημιουργίας (co-creation).

■ Ο ακαδημαϊκός χώρος είναι περισσότερο πρόθυμος να προσανατολιστεί προς την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, ενώ η αγορά είναι λιγότερο πρόθυμη να ενσωματώσει την ακαδημαϊκή κοινότητα στις εργασίες της.

■ Η κυβέρνηση προσπαθεί να παρέχει πολιτικές και προγράμματα που θα βοηθήσουν τόσο τους ακαδημαϊκούς όσο και τη βιομηχανία να επιτύχουν, ωστόσο αυτές οι αλλαγές έρχονται αντιμέτωπες με ουσιαστικά ζητήματα αλλαγής συμπεριφορών και η διαδικασία είναι μακροσκελής, αλλά συντελείται πρόοδος.

■ Η Εξ ολοκλήρου στήριξη σε πολιτικές και προγράμματα της ΕΕ δεν επαρκεί ώστε να επιτευχθούν καινοτόμα αποτελέσματα. Το οικοσύστημα του «Τριπλού έλικα» θα πρέπει να εξελιχθεί προς την κατεύθυνση των στόχων που το ίδιο έχει ήδη θέσει.

Οι προκλήσεις που θα επηρεάσουν την περιοχή

Σύμφωνα με τον κ. Κετικίδη, από την εκδήλωση της Δεύτερας αναμένονται δύο αποτελέσματα. Πρώτον, η ύπαρξη κοινής οπτικής των φορέων του «Τριπλού έλικα» απέναντι στις προκλήσεις και τις τάσεις που θα επηρεάσουν την περιοχή, αλλά και «ωρίμανση» ενός συμμετοχικού οράματος για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Δεύτερον, η εστίαση σε συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες που θα αναδείξουν τη νέα επιχειρηματικότητα -ιδιαίτερα της νέας γενιάς- μέσω συγκεκριμένων δράσεων καινοτομίας και συνεργασίας.

Προκειμένου η συζήτηση να είναι αποδοτική, οι οργανωτές την οργανώνουν σε τρεις κύκλους και έχουν ήδη διαμορφώσει τα ερωτήματα προς τους συμμετέχοντες στο πάνελ, οι οποίοι στο τέλος θα δεχθούν και ερωτήσεις του κοινού. Επί της ουσίας τα ερωτήματα αποκαλύπτουν τα προβλήματα που υπάρχουν και πρέπει να ξεπεραστούν.

Ο πρώτος κύκλος αφορά τη στρατηγική εστίαση του θέματος. Η ερώτηση που θα τεθεί προς τους φορείς της διακυβέρνησης αφορά το ποιους ανταγωνιστικούς, με στρατηγική μάζα, εξωστρέφεια, άμεσο οικονομικό αποτέλεσμα και θέσεις εργασίας τομείς ή υποτομείς ως μέρη αλυσίδων αξίας της χώρας και της περιφέρειας καταγράφουν με οριζόντια δεκαετία. Αντίστοιχα οι εκπρόσωποι της πανεπιστημιακής κοινότητας θα κληθούν να απαντήσουν στο ποιες θεωρούν ότι είναι οι πιο σημαντικές ερευνητικές δυνατότητες και ερευνητικά αποτελέσματα του φορέα τους και πώς όλα αυτά θα μπορούσαν να μετεξελιχθούν σε επιχειρηματικές ευκαιρίες δημιουργώντας τους επιχειρηματίες της νέας γενιάς. Ανάλογη ερώτηση θα τεθεί και στους εκπροσώπους των επιχειρήσεων, ώστε να καταγραφεί η άποψη της αγοράς για τους κλάδους ή τα μέρη των αλυσίδων που θα μπορούσαν μέσω της καινοτομίας ή μέσω της κάλυψης αναγκών να αποτελέσουν την αιχμή για την περιοχή την επόμενη δεκαετία.

Στη δεύτερη φάση της συζήτησης που θα αφορά τα εργαλεία υλοποίησης των σχεδίων θα υπάρχει μία ερώτηση, κοινή για όλους. «Ποια πρέπει να είναι τα συγκεκριμένα εργαλεία πολιτικής, και άμεσης δράσης -για παράδειγμα περιφερειακό start-up fund-, που θα μπορούσαν να αλλάξουν το οικονομικό μοντέλο της περιοχής, ώστε να ενισχυθεί η δυναμική ή η κρυμμένη επιχειρηματικότητα και να δοθεί διέξοδος, κατεύθυνση και όραμα στη νέα γενιά;

Ο τρίτος γύρος θα περιλαμβάνει και πάλι μια ερώτηση για όλους, αφού θα κληθούν να μπει ο ένας στη θέση του άλλου και να καταγράψουν τις δυσκολίες και τις ανάγκες του, αλλά και το ποιες είναι οι δυνατότητες συνεργασίας που διακρίνονται.

Ο Πάνος Κετικίδης, επικεφαλής του «Τριπλού έλικα» στην Ελλάδα και αναπληρωτής γενικός διευθυντής του City College